

høj grad vægt på, at psykiatriske patienter skal have mulighed for at leve så normalt et liv som muligt. Sammenhængen mellem socialområdet og sundhedsområdet er iøjnefaldende.

Statsministeren svarede dengang, at ressortfordelingen var besluttet, fordi psykiatrien handlede om tvang, og der dermed blev stillet krav om retsbeskyttelse. Hertil er at svare, at psykiatriske patienter skal behandles som syge mennesker og ikke som mennesker, der hele tiden kan risikere at blive udsat for tvang. Det skulle helst ikke være det centrale i behandlingen.

Et andet eksempel, som jeg kort vil nævne, er Retslægerådet. SF har fremsat et lovforslag herom, og det vil jeg blot henvise til.

Men det fører mig over til den besynderlige konstruktion, at de retsmedicinske institutter reelt er henlagt under Justitsministeriet. Det er efter min bedste overbevisning helt uforståeligt; de institutter burde naturligvis indgå som almindelige institutter under universitetets selvstyre.

Et andet område, som jeg især vil fremhæve, er kriminalforsorgen. Det har altid undret mig, at kriminalforsorgen ikke er blevet decentraliseret på det tidspunkt, hvor man valgte at decentralisere. Jeg er sikker på, at hvis de store og uhyggelige fængsler, vi har skaffet os på halsen for hundrede år siden, blev udlagt til amterne, blev de nedlagt så hurtigt som muligt og erstattet af mindre, tidssvarende enheder. Ingen amtspolitikere vil være bekendt at sende sine borgere til afsoning sådan et sted og da slet ikke, når man ved, at recidivprocenten er i størrelsesordenen 80.

Vi beskylder tit amter og kommuner for at kassetænke, men ingen er vel reelt så slem som staten selv. Justitsministeriet bruger mange penge på at straffe og overlader resten af problemet til Socialministeriet, der så kan dele udgifterne med kommunerne, indtil Justitsministeriet så igen, når det atter går galt, skal til at bruge penge på politi, anklagemyndighed, domstole og fængsler.

Ingen socialarbejder ville i længden finde sig i de resultater, og ingen ville finde sig i gang på gang at sende en ung mand hjem til forældrenes adresse, vel vidende at han kun ville bo dér i få uger for så at vende tilbage til det kriminelle miljø. Kriminalforsorgens samarbejde med de sociale myndigheder er under al kritik, og det er først nu, at kriminalforsorgen er vågnet en lille smule op. Det var aldrig gået, hvis beslutnings-

tagerne, politikerne, havde været tættere på. Så havde vi set eksperimenter med udslusning, så havde vi haft en lang række forsøg i gang, og så havde vi måske haft mulighed for at give de mange unge mænd en chance.

Et andet område, jeg vil nævne, er et område, der tydeligt har brug for social forståelse og indblik i menneskets socialpsykologiske mekanismer, nemlig arbejdet i Civilretsdirektoratet. Forældremyndighed, samkvemsret, separation og skilsmisse er sociale begivenheder i menneskers liv, som ikke blot kan løses, fordi man er god til at slå op i paragraffer, og placeringen i Justitsministeriet forekommer mig ikke indlysende.

Et andet område er politiet. Som vi har været inde på i debatten i dag, er der nogle, der mener, at der foreligger en uheldig sammenblanding, i og med at anklagemyndighed og politi er underlagt samme minister, og jeg vil derfor godt bruge et par ord til at forklare, hvorfor vi ser det som et problem.

Vi har som bekendt her i Danmark et opportunitetsprincip. Det giver anklagemyndigheden vidtgående beføjelser til at meddele tiltalefråfald, opgive påtale og skære sager til, og det stiller store krav til, at anklagemyndighedens beslutninger træffes med en høj grad af uafhængighed og saglighed. Samtidig har vi et politi, der naturligt ønsker at få efterforsket sager, som det mener er af kriminel karakter.

Den sammenblanding af politi og anklagemyndighed får os til at sætte spørgsmålstegn ved, om anklagemyndigheden har den tilstrækkelige uafhængighed til en afvisning, når politiet har efterforsket og brugt mange kræfter på at få rejst en sag. Kan man ikke sætte spørgsmålstegn ved, om alle sager bliver rejst efter de krav til objektivitet, der i øvrigt bør stilles til dette meget centrale område?

Jeg er fuldstændig klar over, at det er statsministerens klare prærogativ at træffe beslutning om, hvordan man kan fordele områderne mellem de enkelte ministerier. Mit indlæg skal derfor kun ses som en god idé til ministeren.

Bjørn Elmquist (RV):

Når man skal definere folkestyre eller demokrati, plejer jeg at mene, at der er to, tre ting, der er meget vigtige. Det er, at vi fastslår, der er flertalsstyre, at der er beskyttelse af mindretal, herunder også af det mindst tænkelige mindretal, dvs. det enkelte individ, menneskerettigheder, frihedsrettigheder og så tredelingen af magten for at undgå, at der bliver for stor en magtkon-